

SAMÞYKKT

um fráveitu í Rangárþingi ytra.

I. KAFLI

Gildissvið.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir um fráveitu Rangárþings ytra eins og hún er skilgreind í 3. tölulið 1. mgr. 3. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og nær til allra fasteigna, íbúðarhúsnæðis, fristundahúsa, stofnana og atvinnustarfsemi í sveitarfélaginu. Samþykktin nær til allra fráveitna, þar með talið allra mannvirkja sem reist eru til meðhöndlunar eða flutnings á frárennsli, s.s. rotþróa með siturlögn, annarra hreinsivirkja, set- og sandskilja, fellitanka og olíu- og fitugildra.

Kröfur um söfnun, hreinsun og losun frárennslis byggja á lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, lögum nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og reglugerðum um fráveitur og skólp, um meðhöndlun seyru, um varnir gegn mengun vatns og um varnir gegn mengun grunnvatns.

Samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir hefur heilbrigðisnefnd Suðurlands eftirlit með framkvæmd samþykktar þessarar.

Sveitarstjórn heldur skrá yfir hreinsivirki, s.s. rotþrær, siturlagnir þeirra og settanka og færir staðsetningu þeirra í skipulagsgögn sveitarfélagsins. Rekstur fráveitu er háður starfsleyfi heilbrigðisnefndar Suðurlands í samræmi við lög nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, og reglugerðir settar samkvæmt þeim. Þeir aðilar sem sjá um hirðu og meðhöndlun seyru skulu hafa til þess tilskilin starfsleyfi heilbrigðisnefndar í samræmi við reglugerð um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

2. gr.

Markmið samþykktar þessarar er að:

- afmarka skyldur sveitarfélagsins og notenda hvað varðar fráveitumál og fráveituframkvæmdir,
- tryggja uppbyggingu og starfrækslu fráveitna þannig að frárennsli valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið,
- skýra réttindi og skyldur eigenda og notenda fráveitna og
- stuðla að hagkvæmni í uppbyggingu og starfrækslu fráveitna.

II. KAFLI

Um fráveitur og stök hreinsivirki.

3. gr.

Rangárþing ytra starfrækir fráveitu, sveitarsjóður kostar rekstur hennar og framkvæmdir við hana. Jafnframt sér sveitarfélagið um lagningu og viðhald allra fráveitulagna, þ.e. stofnlagna, safnkerfa og fráveitutenginga. Sveitarstjórn ákveður framkvæmdir við fráveitu og veitir árlega fé í fjárhagsáætlun til reksturs og framkvæmda við hana. Eigna- og framkvæmdasvið sveitarfélagsins fer með umsjón, framkvæmdir og rekstur fráveitu sveitarfélagsins í umboði sveitarstjórnar.

Rangárþing ytra ber ábyrgð á uppbyggingu fráveitna í sveitarfélaginu í samræmi við 1., 2. og 3. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna. Rangárþing ytra getur tekið að sér fráveitur á öðrum svæðum í sveitarfélaginu en tilgreind eru í 2. og 3. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009, sbr. 6. og 7. mgr. sömu greinar.

Sveitarstjórn eða félagi í eigu sveitarfélaga er heimilt að gera þjónustusamninga við einkaaðila um rekstur fráveitu sveitarfélagsins að hluta til eða að öllu leyti.

Sveitarstjórn er heimilt að fela stofnun eða félagi sem að meiri hluta er í eigu sveitarfélaga skyldur sínar og réttindi hvað varðar uppbyggingu, rekstur og eignarhald fráveitna samkvæmt 6. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

4. gr.

Fráveita Rangárþings ytra veitir fráveituvatni, sem getur verið húsaskólp, iðnaðarskólp, ofanvatn, frárennslisvatn hitaveitu, kælivatn og ræsisvatn um fráveitulagnir frá byggð til hreinsivirkis.

Einföld fráveita veitir skólpi og ofanvatni saman í einni fráveitulögn og tvöföld fráveita veitir skólpi og ofanvatni í tveimur aðskildum fráveitulögnum.

Sveitarsjóður er eigandi fráveitna sveitarfélagsins að heimæðum húseigna í Rangárþingi ytra. Óheimilt er að leggja fráveitulögn í aðalfráveitu nema með leyfi sveitarstjórnar og er mönnum skylt að lúta í einu og öllu fyrir mælum um gerð og legu fráveitna. Til fráveitna heyra, útrásir, stofnræsi, götuholræsi, ofanvatnsræsi í götum og opnum svæðum og götufráræsi að fráræsum húseigna. Enn fremur allur fráveitubúnaður, brunnar, niðurföll, dælustöðvar og hreinsistöðvar.

5. gr.

Þar sem fráveita sveitarfélagsins nær til skal húseigendum séð fyrir götufráræsi frá götuholræsi að lóðamörkum húseigna. Þar sem fráveitan liggur um lóðir skal séð fyrir tengigreini á holræsalögn. Eigna- og framkvæmdasvið sveitarfélagsins ákveður legu götuholræsa og tengigreina, ásamt tengikótum. Sveitarfélaginu er heimilt að tengja hús í þéttbýli við stakt hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn, ef kostnaðar eða tæknilegar forsendur krefjast þess. Hreinsivirkið er þá eign sveitarfélagsins og á ábyrgð þess.

6. gr.

Húseigendum sem eiga húseignir við vegi eða opin svæði þar sem fráveita sveitarfélagsins liggur er skylt að annast, á sinn kostnað, lagningu og viðhald heimæða fyrir frárennslis frá húseignum sínum og tengja við fráveituna í samræmi við lóðaruppdrátt, byggingarskilmála eða önnur fyrir mæli sem gefin eru. Þegar lögð er tvöföld fráveita skulu húseigendur halda skólpi aðskildu frá ofanvatni og bakrennslisvatni hitaveitu. Að öðru leyti gilda ákvæði laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna, reglugerðar um fráveitur og skólp, og reglugerðar um meðhöndlun seyru.

7. gr.

Þegar ekki er unnt að ná nægilegum halla á frárennslislögn húseignar að fráveitu sveitarfélagsins skal húseigandi leiða fráveituvatn frá húseigninni að stöku hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn, eða safnbrunni þannig staðsettum að hægt sé að veita frárennslis frá hreinsivirkinu í fráveitu sveitarfélagsins. Hafi fráveita ekki verið komin þegar húseign var byggð skal húseigandi kosta og tengja fráveitu húseignar sinnar við fráveitu sveitarfélagsins eftir að hún hefur verið lögð.

8. gr.

Í dreifbýli þar sem fráveita sveitarfélagsins nær ekki til skulu húseigendur leiða frárennslis húsa um hreinsivirki. Kerfisbundin söfnun og sameiginlegt hreinsivirki skal þó vera á svæðum sem falla undir 2. og 3. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna. Enn fremur skal sveitarstjórn setja ákvæði um safnkerfi og sameiginlegt hreinsivirki inn í deiliskipulag þar sem það á við. Húseigandi kostar niðursetningu og annan frágang stakra hreinsivirkja, svo sem rotþró með siturlögn, og lagna svo og viðhald þeirra en sveitarstjórn getur sett sérstakar reglur um stuðning við framkvæmdirnar. Stök hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn, skal samþykkt af byggingarfulltrúa. Gerð og hönnunarforsendur stakra hreinsivirkja, svo sem rotþró með siturlögn, er háð samþykki heilbrigðisnefndar og skulu vera í samræmi við leiðbeiningar Umhverfisstofnunar.

Hverja rotþró og önnur hreinsivirki skal hreinsa og tæma eftir þörfum samkvæmt nánari ákvæðum samþykktar þessarar. Losun fer fram á vegum Rangárþings ytra og skal heilbrigðisnefnd hafa eftirlit með framkvæmd hennar.

Sveitarstjórn er heimilt að fela öðrum aðilum meðhöndlun seyru og framkvæmd losunar. Meðhöndlun seyru er háð starfsleyfi heilbrigðisnefndar í samræmi við ákvæði reglugerðar um losun frá atvinnurekstri og mengunarforsendur. Farga skal seyru á viðurkenndum förgunarstað. Ef nýta á seyru þarf samþykki heilbrigðisnefndar Suðurlands hverju sinni.

9. gr.

Þegar tengja skal heimæð húseigna við fráveitu sveitarfélagsins eða veita fráveituvatni frá þeim um hreinsivirki skal sækja um það til byggingarfulltrúa sveitarfélagsins á þar til gerðum eyðublöðum. Umsóknir skulu undirritaðar af húseigendum eða fullgildum umboðsmönnum þeirra ásamt pípulagn-ingameistara sem verkið á að vinna. Umsóknum skulu fylgja teikningar af fráveitulögnum húsa og lóða og fráveitum frá húseignum sem tengja á fráveitu sveitarfélagsins. Umsóknum um stök hreinsivirki, svo sem rotþrær með siturlögnum, skulu fylgja teikningar sem sýni gerð þeirra, stærð og staðsetningu og ef við á siturleiðslur að viðtaka auk teikninga af fráveitulögnum húsa og lóða. Hreinsivirki skal valinn þannig staður að auðvelt sé að komast að því með tæki til hreinsunar.

10. gr.

Teikningar skulu fylgja almennum reglum um hönnun fráveitulagna í húsum, sbr. byggingarreglugerð og byggingarskilmála. Allt efni skal standast kröfur um efni og vinnu sem gerðar eru á hverjum tíma.

11. gr.

Byggingarfulltrúi sveitarfélagsins skal hafa eftirlit með því að fráveitulagnir frá húseignum séu lagðar samkvæmt samþykktum teikningum. Byggingarstjóri er ábyrgur fyrir því gagnvart yfirvöldum og eiganda að verk séu útfærð í samræmi við teikningar hönnuða og í samræmi við byggingarreglugerð og að fram fari opinberar úttektir á verkþáttum og verkinu í heild í samræmi við byggingarreglugerð. Áður en lagnir eru huldar skal einnig taka út og viðurkenna fráveitu frá húseignum og tengingar þeirra við fráveitu sveitarfélagsins eða stakt hreinsivirki, svo sem rotþró og siturlagnir.

12. gr.

Eigendum fasteigna er skylt að hlíta því að lagnir fráveitu sveitarfélagsins séu lagðar um lóðir þeirra eða lönd og fram fari nauðsynlegt viðhald og hreinsun. Sveitarfélaginu er skylt að halda raski í lágmarki og ganga snyrtilega um og færa allt til fyrra horfs eins og við verður komið.

13. gr.

Húseigandi annast allt viðhald á fráveitulögnum húsa og stakra hreinsivirkja á sinn kostnað og er skylt að halda þeim vel við og gæta þess að þær stíflist ekki. Óheimilt er að láta í fráveitu sveitarfélagsins hvers kyns spilliefni, t.d. olíur, bensín, lífræn leysiefni og lyf, föst efni eða annað það sem skemmt getur eða truflað rekstur fráveitukerfisins eða skaðað viðtaka.

Eigendum húseigna sem skylt er að hafa fitu- eða olíugildru á fráveitu bera ábyrgð á að slíkum búnaði sé komið fyrir og viðhaldið. Olíugildru skal a.m.k. setja við bifreiðaverkstæði og aðra sambærilega mengandi starfsemi. Fitugildirur skulu vera á fráveitum stóreldhúsa.

Um mengunarvarnir fer að öðru leyti samkvæmt ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, reglugerða settra samkvæmt þeim og starfsleyfa.

14. gr.

Hvert stakt hreinsivirki, svo sem rotþró, skal hreinsa og tæma eftir þörfum, og ekki sjaldnar en þriðja hvert ár. Húseigandi skal tryggja greiðan aðgang að þeim. Hreinsun fer fram á vegum sveitarfélagsins eða þess aðila sem falin er framkvæmd verksins og skal hann hafa starfsleyfi heilbrigðisnefndar til að annast verkið. Forstöðumaður eigna- og framkvæmdasviðs sveitarfélagsins ákveður verktilhögun og annað sem skiptir máli til að tryggja góðan árangur.

15. gr.

Sveitarfélagið annast alla meðferð seyru í sveitarfélaginu í samræmi við reglugerð um meðhöndlun seyru. Sveitarstjórn er heimilt að fela öðrum aðilum sem hafa til þess starfsleyfi heilbrigðisnefndar að annast meðhöndlun seyru í umboði sveitarstjórnar.

16. gr.

Þar sem húseignir í dreifbýli liggja utan vega sem þola umferð hreinsibíla og ekki er kleift að koma þeim að rotþróm er tæming rotþróa á ábyrgð og umsjón húseigenda.

17. gr.

Þar sem hætta er á að fráveituvatn frá fráveitu sveitarfélagsins flæði til baka um frárásilagnir frá húseignum vegna vatnsyfirborðsriss af völdum ofanvatns eða hárrar sjávarstöðu skulu húseignendur koma fyrir sjálfvirkum flóðalokum við gölfniðurföll.

III. KAFLI

Gjaldtaka.

18. gr.

Sveitarfélaginu er heimilt að innheimta gjald vegna tengingar og lagningar frárennslislagna frá lóðamörkum húseigenda við holræsakerfi sveitarfélagsins. Gjaldið og gjalddagi þess skal ákveðið í gjaldskrá samkvæmt 15. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna sem sveitarstjórn setur og lætur birta í B-deild Stjórnartíðinda í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

19. gr.

Af þeim fasteignum í Rangárþingi ytra sem liggja við vegi, götur eða opin svæði og tengjast fráveitulögnum sveitarfélagsins skal árlega greiða fráveitugjald og skal því varið til þess að standa straum af kostnaði við fráveitu sveitarfélagsins.

Álagningarstofn fráveitugjalds skal vera fasteignamat húsa, mannvirkja, lóða og landa, samkvæmt lögum nr. 6/2001 um skráningu og mat fasteigna og samkvæmt lögum nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

20. gr.

Fráveitugjald greiðist af skráðum eiganda fasteignar ef um eignarlóð er að ræða en af skráðum eiganda húsa eða annarra mannvirkja á leigulóðum og bera þessir aðilar ábyrgð á greiðslu gjaldsins. Gjald þetta skal ákveðið með sérstakri gjaldskrá sem sveitarstjórn setur og birtir í B-deild Stjórnartíðinda í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Fráveitugjaldið innheimtist á sama hátt og önnur fasteignagiöld til sveitarfélagsins.

Fráveitugjaldi og tengigjaldi ásamt innheimtukostnaði og vöxtum fylgir lögveðsréttur í viðkomandi fasteign í tvö ár frá gjalddaga. Lögveð þetta gengur fyrir eldri sem yngri samnings- og aðfararveðum og yngri lögveðum. Ef hús brennur eftir að fráveitugjald eða heimæðargjald gjaldfellur er sami forgangsréttur í brunabótafjárhæð fasteignarinnar.

21. gr.

Fyrir hreinsun og tæmingu á rotþró, öðrum stökum hreinsivirkjum og förgun seyru skal húseigandi greiða gjald sem standa skal undir útlögðum kostnaði sveitarfélagsins vegna verksins. Gjaldið má aldrei vera hærra en svo að nemi sannanlegum kostnaði við verkið. Gjald þetta skal ákveðið með sérstakri gjaldskrá í samræmi við 15. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna, sbr. og ákvæði 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Sveitarstjórn setur og lætur birta gjaldskrána í B-deild Stjórnartíðinda í samræmi við ákvæði 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Rotþróargjald, þ.e. gjald fyrir stök hreinsivirki, skal innheimt á sama hátt og fasteignagiöld til sveitarsjóds. Heimilt er að innheimta aukagjald af þeim húseignum þar sem um óvenjumikinn kostnað er að ræða við hreinsun og tæmingu eða þegar um sérstök hreinsivirki, svo sem rotþrær, við útihús er að ræða. Gjald þetta má þó aldrei vera hærra en svo að nemi sannanlegum kostnaði við verkið. Einnig getur sveitarstjórn sett reglur og nýtt sér heimild í 7. mgr. 15. gr. laga nr. 9/2009 um niðurfellingu eða lækkun gjalda til tekjulítilla elli- og örorkulífeyrisþega.

IV. KAFLI
Málsmeðferð og gildistaka.

22. gr.

Hafi íbúar fram að færa kvörtun vegna fráveitumála eða seyruhirðu skal koma henni á framfæri við fulltrúa sveitarfélagsins eða heilbrigðisnefnd Suðurlands.

23. gr.

Um valdsvið og þvingunarúrræði fer samkvæmt XVII. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Um viðurlög fer samkvæmt XIX. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Heimilt er að kæra stjórnvaldsákvæðanir samkvæmt þessari samþykkt til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála.

24. gr.

Samþykkt þessi staðfestist hér með skv. 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, ákvæðum 2. mgr. 8. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og 10. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna til þess að öðlast þegar gildi. Frá sama tíma falla úr gildi samþykkt nr. 616/2004 um holræsi og holræsagjöld í Rangárþingi ytra og samþykkt nr. 618/2004 um hreinsun fráveituvatns og reglubundna losun, vinnslu eða förgun seyru í Rangárþingi ytra.

Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu, 21. janúar 2022.

F. h. umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra,

Sigurbjörg Sæmundsdóttir.

Trausti Ágúst Hermannsson.